

Tematisk översiktsplan för vindkraft

Planen har varit föremål för samråd under tiden 9/5 – 1/7 2011. Allmänt möte avhölls den 9/6 2011.

Miljö- och byggnadsnämnden tillstyrker förslaget.

Bildningsnämnden har ingen erinran mot förslaget med tanke på att förslaget inte påverkar någon verksamhet inom Bildningsnämndens ansvarsområde.

Tekniska nämnden tillstyrker förslaget.

Landskrona kommun har inga synpunkter på samrådsförslaget.

Svalövs kommun har ingen erinran mot förslaget.

Lomma kommun har ingen erinran mot förslaget.

Enheten för planeringsstrategier, Regionala tillväxtnämnden, framför att då kommunen konstaterat att det inte finns lämpliga platser för nyetableringar av vindkraftverk vore det intressant att belysa möjligheterna att utveckla andra förnyelsebara energislag.

Svenska Kraftnät framför att avseende 400 kV-ledningar gäller att vindkraftverk med totalhöjd lägre/högre än 50 meter bör placeras minst 100/200 meter från ledning. Verk med rotordiameter på 100 meter eller mer bör avståndet vara större än 250 meter. Svenska Kraftnät önskar därför vara delaktig i planeringen av verk inom 300 meter från ledning. Vidare erinras om de tekniska krav som återfinns i föreskriften SvKFS 2005:2 ”Affärsverket Svenska Kraftnätets föreskrifter och allmänna råd om driftsäkerhetstekniska utformning av produktionsanläggningar.

E.ON Sverige AB informerar lika Svenska Kraftnät ovan med tillägg att gällande verk med totalhöjd mellan 15-25 meter anser Transportstyrelsen att minsta avstånd mellan verk och ledning bör vara verkets totalhöjd x 1,5.

Yrkas att avstånden ovan gällande 400 kV-ledningar även skall gälla för den högtrycksledning för natur- och biogas som finns i kommunen då den regelbundet behöver inspekteras med flyg avseende tredje mans aktiviteter kring ledningen, marksättning, erosion vid vattendrag etc. Vidare bör minsta avstånd högtrycksledning och verk vara minst verkets totalhöjd. Eventuell tillfartsväg nära/över gasledning skall ske i samråd med E.ON Gas.

Kommentar: Informationen från respektive yttrande förs in i planen.

Försvarsmakten framför vikten att ev vindkraftärenden remitteras till Försvarsmakten.

Skånes Ornitologiska Förening framför att man i sin vindkraftpolicy efterlyser vindkraftfria områden. Eftersom det i Kävlings grannkommuner – Landskrona, Svalöv, Eslöv och Lund, idag finns eller planeras för åtskilliga verk välkomnas Kävlings kommuns slutsats. Även det öppna landskapet behöver vindkraftfria områden.

Naturskyddsföreningen Kävlingsbygden framför följande. Vindkraft ses konsekvent som något förfulande, negativt och problemskapande. Synen att det är något positivt eller en viktig del i arbetet för en miljövänlig och förnybar energiproduktion saknas helt. Samtliga

landskapskaraktärer betraktas som olämpliga för etableringar. Det bör finnas tydliga öppningar för individuella prövningar inom samtliga med undantag av ådalarnas strandskyddsområden. Genomgående har det högsta rekommenderade skyddsavståndet valts. Framför allt känns det onödigt när det gäller avståndet mellan olika vindkraftverk. Även här bör finnas tydliga öppningar för individuella prövningar. Kortare avstånd till bostad bör kunna godkännas om det är markägare/den boende själv som ansöker. Barsebäcksverksområdet bör betraktas som lämplig plats och utredas särskilt. Platsen är ”industrialiserad” och i bästa fall finns där redan den infrastruktur som krävs för transport av producerad el. En användning av marken för bostadsändamål kan inte ses som realistisk.

Vi anser med andra ord att policyn bör betrakta vindkraft som något i grunden positivt och lämna öppningar för individuella prövningar, som har en positiv utgångspunkt, i större utsträckning än vad det här förslaget tillåter.

- Vindkraftpolicyn skall ses som en avvägning mellan intressen utifrån de visioner och strategier som anges i översiktsplanen vad avser värnande av landskapsbild och viktiga bevarandebestånd, utveckling av Barsebäcksområdet m m. Se även kommentarer till länsstyrelsen.

Länsstyrelsens yttrande daterat 2011-09-11:

Kävlinge kommun har till Länsstyrelsen översänt ett förslag till tematisk översiktsplan i samband med samråd enligt 3 kap 7 § plan- och bygglagen (PBL). Under samrådsskedet är länsstyrelsens uppgift särskilt att samordna och tillvarata statens intressen.

Eftersom samrådshandlingen inte identifierar några lämpliga områden för vindkraft finns det varken utrymme för en granskning av specifika förutsättningar för områden eller kommentarer om vilka aspekter som särskilt måste beaktas inför en vindkraftsetablering. De kommentarer och synpunkter som följer har mer allmän karaktär och gäller för hela Kävlinge kommun.

Generellt är den tematiska översiktsplanen väl genomarbetad och redovisar på ett pedagogiskt sätt olika förutsättningar och intressen, men Länsstyrelsen ställer sig dock tveksam till slutsatsen att det inte finns utrymme för vindkraftetableringar inom Kävlinge kommun.

Planering för vindkraft är angeläget ur ett samhällsperspektiv vilket understryks både genom nationella planeringsramar och genom möjligheten att söka stöd för vindkraftsplanering. Vindkraftsplanering har en stor betydelse för möjligheten att ur ett övergripande perspektiv avväga utbyggnad av hållbar energiproduktion gentemot motstående allmänna intressen, men också för dem som vill etablera vindkraft. Praxis visar att ställningstaganden i översiktsplan tillmäts stor vikt vid efterföljande prövningar enligt MB och PBL.

Riksintressen

Ett allmänt förhållningssätt till riksintressen finns beskrivet i handlingarna. Hållningen har varit att hålla vindkraftsetablering ifrån riksintressen. I kombination med skyddsavstånd till framför allt enskild bebyggelse och tätorter får det som resultat att man inte finner någon lämplig plats för vindkraft i kommunen. Länsstyrelsen vill påpeka att vindkraftetableringar per automatik inte innebär att riksintressenas värden påtagligt skadas.

Totalförsvaret

I Kävlinge kommun finns inga områden av riksintresse för totalförsvaret som kan redovisas i översiktsplanen. Det konstateras att det inte finns några lämpliga platser för vindkraft inom kommunen. Om vindkraftprojekt ändå blir aktuella är det av stor vikt att Forsvarsmakten får ärendena på remiss.

Mellankommunal samordning

I en kommunövergripande översiktsplan är det viktigt att grannkommunerna får goda möjligheter till samråd. Det är Länsstyrelsens uppgift att övervaka att mellankommunalt samråd skett på ett riktigt sätt. Det framgår inte av handlingarna om och hur ett sådant samråd skett.

Allmänt

Det finns ingen klar motivering till varför 5 km och 700 meter används. 3-5 km är generella avstånd som både kan vara större och mindre. 500 meter är generellt det avstånd som baseras på att ljudnivåerna 40 dBA kan innehållas.

Nere vid Barsebäcksverken finns ett reservkraftverk (gasturbin) på 300 MW som E.ON driver. Barsebäcksverket har även ansökt om förlängd drift till Mark och- miljödomstolen. Ledningsgatorna kommer troligen fortsättningsvis att behövas. Området kan även vara påverkat under en eventuell vindkraftsetablerings livstid.

Många av de befintliga vindkraftverken är gamla. Ställningstagandet hanterar inte eventuella uppgraderingar av befintliga verk eller om gamla verk plockas bort och ersätts av nya i närområdet. Det kan utgöra ett hinder för att utnyttja vindkraften optimalt.

Länsstyrelsen konstaterar att det inte finns någon karta rubricerad som markanvändningskarta, men drar slutsatsen att kartan på sid 37 innehåller motsvarande information, men saknar fullständig teckenförklaring.

Detta yttrande har beslutats av avdelningschef Kajsa Palo. I den slutliga handläggningen har även deltagit länsarkitekt Elisabet Weber, vattenstrateg Pär Persson, byrådirektör Ann-Margreth Brick, miljöhandläggare Stefan Fahlstedt, naturvårdshandläggare Monika Malcus Nordvall samt planhandläggare Ola Jönsson, föredragande.

- Vindkraftfrågan har ett stort mellankommunalt intresse. Det är t ex av landskapsbildsskäl av stor vikt att etableringar kan ske på ett mellan kommunerna samordnat sätt vad avser innehållande av erforderliga avstånd mellan grupper av verk mm. Samrådshandlingen har tillsänts de fem grannkommunerna för yttrande. Av dessa har yttranden inkommit från Svalöv, Lomma och Landskrona.

Angående skyddsavstånd 3-5 km mellan grupper av verk så har kommunen valt det större avståndet då vindkraftverk m a p höjd och vingarnas ständiga rotation utgör ett dominerande inslag i landskapet. Vidare krävs, för att optimera vindenergin, ett avstånd om minst 4 – 7 x rotordiametern mellan verken i en grupp, vilket medför behov av stort avstånd mellan grupperna för att de överhuvudtaget skall kunna gå att läsa som grupper i landskapet.

Angående avstånd mellan verk och bostad så har kommunen valt 700 meter eftersom det inte enbart är bullerfrågan som kan anses definiera den påverkan på boendemiljön som vindkraftverk kan anses utgöra såsom den visuella påverkan enligt ovan. .

Kommunens syn på den framtida markanvändningen inom platsen för Barsebäcksverket framgår av följande text från översiktsplanen: Kommunen har under cirka 30 år varit värd för Barsebäcks kärnkraftverk och därigenom aktivt bidragit till landets energiförsörjning. När nu verksamheten avslutas förväntar sig kommunen att staten aktivt bidrar till en snabb avveckling av verksamheten och att förutsättningar skapas för en ändrad markanvändning. Ett kärnkraftverk är i avställningsdrift efter det att det slutligt stängts av fram till dess att allt bränsle transporterats bort från anläggningen. Därefter inleds servicedriften som varar till dess att rivningsförberedelserna påbörjas. Ansvar för avvecklingen av kärnkraftverket ligger hos Barsebäck Kraft AB. Bolaget har för avsikt att påbörja rivningen av verket efter år 2020. Statens Strålskydds-institut har bedömt att det är både praktiskt möjligt och rimligt att påbörja rivningen av anläggningarna vid verket inom snar framtid och har därför ifrågasatt bolagets planer att vänta med rivningen till tidigast 2020.

Visionen för ÖP 2010 innebär att en utbyggnad av Barsebäcks Sjöstad ska kunna påbörjas under planperioden. Barsebäcks Sjöstad ska ge många möjlighet att bo nära vattnet och nära naturen. Attraktiva bostäder, hotell, restauranger, caféer, serviceverksamheter, offentliga platser vid vattnet ska göra Sjöstaden till en uppskattad boendemiljö och ett omtyckt utflyktsmål för besökare. Bebyggelsen ska vara tät och kännetecknas av högt ställda krav på hållbar planering och arkitektur.

Det finns även kraftledningar i kommunen som tillhör det nationella stamnätet med Svenska kraftnät som ägare. Elproduktionen vid Barsebäcksverket har lagts ner och kommunen avser i framtiden använda området till bostäder. Kraftledningsgatorna till och från Barsebäcksverket dominerar landskapsbilden och försvårar den fysiska planeringen vad gäller infrastruktur-frågor, nybebyggelse och utvecklande av attraktiva natur- och kulturmiljöer. Det befintliga ledningsnätet bör omlokaliseras. Kommunen har därför i yttrande till Svenska kraftnät avstyrkt deras ansökan om förnyad nätkoncession på sträckan mellan Barsebäck och väg 1144 vid Håkanstorp norr om Löddeköpinge respektive Barsebäck och väg E6 vid Borgeby söder om Löddeköpinge. Kommunen är beredd att medverka i planeringen av en ny ledningssträckning för två markförlagda ledningar inom kommunen.

Kapitel 2, föreslås kompletteras med ett nytt avsnitt benämnt "Avveckling/uppgrädering" med följande text.

Befintliga verk i kommunen framgår bl a av karta på sidan 37 och har tillkommit enligt följande: 1 verk i Barsebäck 1993, 1 verk i Löddeköpinge 1996, 2 verk i Virke 1999 samt 3 verk i Södervidinge 2011 (beslutade utifrån länsstyrelsens miljötillstånd innan den nu gällande lagstiftningens ikraftträdande).

Fråga om uppgrädering eller ersättning med nytt verk i dessa lägen skall prövas med särskilt fokus på tätortsutveckling och landskapsbild. Ansvar för avveckling av verk åvilar i första hand verksägaren och i andra hand fastighetsägaren.

Beträffande kartan på sidan 37: För att inte överlasta teckenförklaringen finns i dess ingress en referens till kartan på sidan 33.

Miljöpartiet de Grönas i Kävlinge svar på Kävlinge kommuns samrådsförslag "Tematisk översiktsplan för vindkraft" juni 2011

Miljöpartiet de Gröna i Kävlinge begär återremiss av ärendet

Förslaget är onödigt restriktivt och hindrar därmed utbyggnad av vindkraft. Vindkrafts-etablering kan ske med bibehållen stor hänsyn till naturvärden och god boendemiljö. Kommunens goda vindlägen ger utmärkta förutsättningar för vindkraftsföretagande. Här kan vi göra en kraftfull insats för att minska miljöpåverkan och skapa jobb och inkomster till gagn för en levande landsbygd.

Modern miljöteknik som vindkraft har också en pedagogisk funktion och utgör en viktig del i att göra Kävlinge till en modern, attraktiv och klimatsmart kommun. Det är nödvändigt att våra barn lär sig vikten av ett hållbart samhälle. Kommunen ska vara ett gott föredöme genom ett positivt förhållningssätt till förnybara energikällor.

Förslaget bör omarbetas

Stora delar av kapitel 1-3 är bra, men förslaget utmynnar enligt oss i helt fel slutsatser i kapitel 4. Även om vi vill att förslaget ska omarbetas i grunden, vill vi redovisa våra synpunkter på ett antal enskilda områden:

1. Skyddsavstånden på 700 meter till bostäder ersätts med gränser för buller och skuggeffekter. Ett minsta skyddsavstånd på verkets höjd plus 20 meter kan eventuellt behövas.
2. Skyddsavståndet på 700 meter till Kävlingeåns dalgång ersätts med att man utöver strandskyddet pekar ut särskilt känsliga områden längs ån som bör skyddas mot exploatering.
3. Skyddsavståndet till järnvägen på 170 meter ändras till vindkraftverkets höjd plus 20 meter.
4. Texten på sidan 9 under rubriken Markåtgång "Etablering av vindkraftverk är ytkrävande" ändras till "Vindkraftverk är inte ytkrävande"
5. Skyddsavståndet till elledningar på 170 meter ändras till vindkraftverkets höjd plus 20 meter.

Fördjupningar/motiveringar

Vindkraftverk och markanvändning

Det mesta av den yta som krävs vid bygget och vid reparationer återställs snabbt på jordbruksmark. De ytor som dock krävs för vindkraftverk med tillfartsvägar kan innebära att värdefull jordbruksmark tas i anspråk. Det är viktigt att i dessa fall väga nyttan av vindkraften mot förlusten av jordbruksmark. Mycket utvunnen energi per kvadratmeter mark ska eftersträvas. Grupper av stora vindkraftverk som ger mycket energi kan i det här sammanhanget vara att föredra framför enstaka mindre vindkraftverk. Här ska jordbruksmarkens klassning vägas in.

I skogsmark innebär vindkraft en mer varaktig förändring. Öppna ytor i skogen kan vara negativt eller positivt. I Kävlinge kommun har vi dock endast cirka 4 % skog och denna bör undantas från all exploatering inklusive vindkraft.

Det är positivt att förslaget innebär starka restriktioner mot exploatering i områden med höga natur- och rekreationsvärden. Det är av stor vikt att detta tas tillvara i kommunens övriga planarbete.

KÄVLINGE KOMMUN	
Miljö & Teknik	
2011-06-29	
Diarienum	Diariet/beteckn.
MNV 2011/71	212

I förslaget beskrivs översiktligt landskapskaraktärerna inom kommunen. Till skillnad från författarna till förslaget kan vi se flera områden med utmärkta lägen för vindkraft. Här följer några exempel:

Kusten och godslandskapet

Vi ställer oss i stort sett bakom den restriktiva hållningen för exploatering vid kusten och i godslandskapet. Här ska vindkraft jämföras med annan exploatering. Ett par undantag från detta:

1. Barsebäcks industriområde inklusive stråk längs kraftledningarna från Barsebäck till motorvägen. Barsebäcks industriområde ser vi som ett viktigt och lämpligt potentiellt område för förnybar energiproduktion. Detta kan inkludera vindkraftverk. Här delar vi i stora drag Länsstyrelsens, Svenska Kraftnäts och Eons syn.
2. Området vid vindkraftverket på Barsebäcks gods. Här kan flera vindkraftverk anläggas för att tillsammans utgöra en samlad grupp.

Ådalarna

Ådalarna är skyddsvärda. Etablering av vindkraft i en sänka är inte heller lämplig, helt enkelt för att det blåser mindre där. Karaktären på naturen och landskapet längs ån skiljer sig kraftigt. Det är därför alltför kategoriskt att sätta upp ett och samma skyddsavstånd för hela ådalen. Inom de föreslagna 700 meterna ligger stora delar av Kävlinge, Furulund och Löddeköpinge samhällen, industrier, vägar, vägbroar, golfbanor, lantbruk och annan exploatering. Det är orimligt att tänka sig att dessa områden inte ska kunna förändras bara för att de ligger inom 700 meter från ån. Det generella skyddsavståndet på 700 meter till Kävlingeåns dalgång ska ersättas med platsspecifika skyddsområden längs ån, där exploatering inte får ske.

Det skogspräglade landskapet

Vi anser att etablering av vindkraftverk kan minska värdet, men vi anser inte att det med nödvändighet alltid minskar värdet för det rörliga friluftslivet. Detta bör bedömas från fall till fall. Exempel på platser där vindkraftverk bör kunna passas in är i området vid trafikplats Lundåkra, norr om Järavallens naturreservat.

Vindkraften behövs för att möta klimatkrisen

På alla nivåer i samhället måste ansträngningar göras för att möta klimatkrisen. Vi måste ställa om till ett hållbart samhälle, där vi inte är beroende av fossila bränslen. Energibesparingar och effektiviseringar kommer kanske att spela störst roll, men vi kommer ändå att ha ett fortsatt stort behov av energi.

Olja och fossilgas används fortfarande till uppvärmning och kraftproduktion. Eftersom vi köper och säljer el mellan grannländerna, påverkar vår energiproduktion också deras koldioxidutsläpp. Ju mer vindkraft som produceras, desto mer fossil energi kan ersättas.

I Kävlinge har vi det väl förspänt med goda vindförhållanden på många platser. Detta bör utnyttjas och kommunen bör därför verka för en utbyggnad av vindkraft.

Kävlinge 2011-06-29

Nils Nyberg

Olof Cerne

Barbro Knutsson

Erika Sturesson

- Angående avståndet 700 meter mellan vindkraftverk och bostad: se kommentar till länsstyrelsen.

Skyddszonen om 700 meter längs Kävlingeån är föreslagen utifrån vindkraftverkens dominans även på längre avstånd, vilket medför att verk inom ett område som skulle kunna bedömas som mindre känsligt (t ex Högs industriby) skulle ge en negativ inverkan på närliggande känsligare områden.

Skyddsavstånd till järnvägen/elledningar har angivits på karta utifrån det faktum att nya verk kan ha totalhöjd om 150 meter. .

Texten under kapitel 2, markåtgång, föreslås ändras så här: "Etablering av vindkraftverk är ~~ytkrävande~~ medför viss markåtgång."

Marianne Nilsson
planchef